

Noored on valmis pingutama, märgake neid

Maarja Saavik, SA Õpilasmalev juhataja

Hiljuti juhtusin ETV „Terevisioonist“ kuulma järjekordset arutelu tööpuudusest ja tööpuudusest. Pikevalt peatuti sellel, kuidas riik igapäevaselt pingutab, et meelitada Eestisse välistööjõudu – nii mitmeski valdkonnas polevat sobilikku töötajat Maarjamaalt võimalik leida.

Kuidas siis nii? Meil on tuhandeid andekaid ning motiveeritud noori – mitte kõik ei taha minna

laia maailma õnne otsima, parema elu peale. Kõigi noorte eest rääkida ei saa, kuid olen uskumusel, et enamik neist siiski tahab oma tulevasele elule aluse panna just Eestis. Tundes, et neile on selleks antud ka väärikad ja eakohased võimalused. Võimaluste all pean siin silmas kogemusi, kõik ju ootavad noortelt kogemust.

Kui malev pea pool sajandit tagasi loodi, oli see õpilaste jaoks pigem suhtlemise, lõbutsemise ning linnast pääsemise koht. Lisaväärtusena on malev seda ka praegu, kuid nüüdseks 11 aastat tagasi taasloo-

dud organisatsiooni põhiline eesmärk on siiski töökasvatus. Malevustamiseks oleks liiga lihtne ja eeldaks, et noortel pole tööpuudusega probleemi. Eestlane ei ole harjunud lihtsalt läbi ajama. Ta on harjunud oma eesmärkide saavutamise nimel pingutama ning selleks on valmis ka praegused noored. Maleva näol on loodud võimalused kogemuste saamiseks, et noored suudaksid tööelus olla konkurentsivõimelised ja poleks vaja välismaalt tööjõudu siia poole meelitada. Kui vaid kõigil noortel oleks võimalusteks võimalus ning kogu see potentsiaal saaks rakendatud.

Õnneks on sel aastal meie panus võimaluste loomisel suurem ning loodetavasti näeme suve lõpus rõõmsaid nägusid rohkem kui paaril viimasel aastal. Küll mitte nii palju, kui ideaalis sooviks, kuid jääbki edasiliikumiseks veel ruumi.

Me oleme valmis pingutama ja seda on valmis tegema ka noored. Kui neid pingutusi ka märgataks ja mõistetakse, siis ehk ei olekski lähimas tulevikus kvaliteetse tööjõu leidmiseks vaja piiri taha vaadata või hüüda talente tagasi koju.

Foto: Rene Pringi

Maarja Saavik

Malevaelu malevlase vaatevinklist

Laura Lahesoo, malevahunt

Igal aastal kindlal kuupäeval ja kindlal kellaajal läheb õpilasmaleva kodulehel lahti möll, mis meenutab Wall Streeti filmidest nähtud investorite tulist tormijooksu aktsiatele. Ainult et siin pole küsimus äris – tegu on hoopis sadade noortega, kes ihkavad suveks malevakohta, ja paljud neist just nimelt oma lemmikrühma.

Konkurents on tihe ja seda võetakse tõsiselt, sest kõige populaarsemad rühmad täituvad minutitega. See aga ei tähenda õnneks, et kohtade saamine ongi võimatu – enamik tõsihangelisi soovijaid endale malevakoha ka leiab.

Malev on midagi maagilist ja kahtlemata kõige imelisem viis veeta oma suve. Parim viis selles veenduda on ise järele proovida.

Kohver, rong ja uus „kodu“

Kui malevakoht kätte võideldud ja minek kindel, järgneb ürgne rituaal: kohvri pakkimine nii, et kaasa saaks kõik vajalik kraam kolme nädala üleelamiseks. Magamiskott. Riided. Padi. Veel riideid. Päikesekreem. Käterätik. Varuriided. Veidi söögipoolist. Jalanõud, kohe õige mitu paari. Sokid. Ja nii edasi – mõtteis on ikka hirm, et maha jääb midagi pisikest, ent olulist. Tööleping. Telefonilaadija. Ja vähemalt neidudele on ülesande raskendavaks faktoriks lisatingimus, et kõike seda peab jaksama ka ise tassida, sest Balti jaama malevarongile ning seal edasi uude „koju“ tuleb ikka omal jalal jaksata kõndida.

Sõit malevarongiga on vist terve maleva kõige kohmetum aeg. Küllaga jääb aega kahtlevateks mõteteks: kas tõesti saavad nendest võõrastest järgmistele nädalate jooksul mu sõbrad? Aga mis siis, kui ma ei meeldigi kellelegi?

Ka esimesi tunde uues malevakodus, olgu selleks siis lasteaed, kool, puhkemaja või vana mõis, võivad saata murelikud mõtted. Siis aga, kui voodikohad jagatud ja kohvid osaliselt lahti pakitud, lendavad sisse rühmajuhid ning algab iga malevarühma alguse traditsioon – tutvumismängud. Edasi läheb kõik väga kiiresti,

seltskond osutub omapäraseks, naljakaks ja tohutult armastusväärseks.

Äratuse ja rühmajuhid

Hommikud algavad malevas lõbusalt. Nimelt määratakse igaks päevaks paar toimkonnanoort, kelle esimene ülesanne ongi kõik oma kaasmalevlased õigeks ajaks üles saada. Äratuse viisi mõtleb iga tiim ise välja, muidugi on lahendused üllatavalt loovad. Olen ärganud tuulekellade tilistamise, musi ja kallistuse, lusikatega pannide vastu tagumise ning kitarriga saatel lauldud Justin Bieberi „Baby“ peale.

Töö algab enamasti kell 8, sest siis päike veel ei löõska armutult. Ka malevlased loevad allesjäänud tööpäevi ja kui aeg eriti venib, siis ka tunde ja minuteid, ent eriline võlu on juba sellel saavutuse- ja vabadusetundel, kui päevatöö saab lõpuks tehtud. Pean ausalt tunnustama, et maasikapõldudel töötamise üle kurta oleks tänamatu, sest kõht oli kogu aeg värskeid ja täiuslikult küpsunud vilju täis.

Minu kui lihtmalevlase töömesilase jaoks on senini jäänud saladuskatte alla see, kust rühmajuhid tulevad ja kuidas üheks selliseks maagiliseks olevuseks saadakse. Käivad kuuldused, et nad on tegelikult täitsa tavalised noored, enamasti üliõpilased, kes samuti otsustanud suvel midagi

lahedat ja kasulikku ette võtta ning selleks vastava koolituse läbi teinud. Igatahes on nemad kohe kindlasti õpilasmaleva suurim vara, sest just rühmajuhit peadesse on salvestatud kõik see, mida ühe eduka malevavahetuse läbiviimiseks vaja läheb – igapäevatoimetustest esmaabi andmiseni, rongiplaanidest paberimajanduseni ning muidugi nimekiri kõikvõimalikest vabaajategevustest. Siit ka mõtlemisülesanne: mille saame tulemuseks, kui liidame ühe parajalt suure hulga tegusaid noori ja paar rühmajuhit, kellel on igal hetkel varnast võtta üha uusi mängu- või võistlusülesandeid? Muidugi tõsiasi, et malevas on väga keeruline igavleida.

Mängud ja sõbrad

Kõikide traditsiooniliste malevategevuste hulgast võin näitena tuua rap-battle'i (mäng – toim), uute malevlaste ristsed, poplaulude jälgendamise, näidendivõistluse ja malevapulma koos pruudi-peigmehe katsetega. Lisaks kõikvõimalikud kaardi- ja toolimängud, kuri-kuulus rongimäng (kui sa seda ei tea, on viimane aeg malevasse minna!), „skulptor“ ning üks enamikule malevlastele tuttav ja armastatud ringmäng, mille nime ma siin igaks juhaks ei maini, sest sellest võib jääda veidi vale mulje. Igatahes pole võimalik leida suvel malevast

paremat ajaviidet, mis ühendaks endas uute sõprade leidmise, maasikad-herned, heateod algatuse näol, kassipojad ning nädalavahtuse tripid mööda Eestit.

Malevas ununeb õige pea, et kõiki neid inimesi, kellega koos nüüd nii palju nalja saab, sa mõne nädala eest veel ei tundnudki, või et sa oled kodust kaugel ja kohustus ise enda eest hoolt kanda on tavalisest hoopis suurem.

Pole siis ime, et ka kõige staažikamatel ja külmaverelisematel veteranidel paistavad Tallinnasse tagasi jõudes ja teistega hüvasti jättes silmad tavalisest kuidagi niiskemad olevat. Muidugi, kodu

ootab ja aeg on linnaelu enda jaoks taasavastada, kohvid lahti pakkida ja kergendusohkega oma armsasse voodisse ronida. Siiski, kui keegi annaks võimaluse kauemaks jääda, oleksin hea meelega valmis veel mõnda aega nendel sinistel täispuhutavatel madratsitel magama, mis õoga õhust tühjaks vajuvad ning mida järgmisel päeval taas täita tuleb.

Kuid minema peab ning jääb üle vaid oodata kokkutulekut, maleva-aasta pidulikku lõpetamist augustis, kus veel korra saab oma sõpru näha ja paari päeva jooksul suvest viimast võtta. Elagu malev!

SA Õpilasmalev esitleb:
Malevanädala eriprogrammi!
Kolmapäeval, 19. veebruaril 2014
kell 18.00 Solarise Keskuse kinos Artis,
kus muuhulgas esilinastub
„Malevasuvi 2013“
Sissepääs tasuta, kuid kohtade arv on piiratud!

KOGEMUS

Kolm suvist nädalat kitsukeses jurtas

Henri Palm,
malevlane

Foto: erakogu

Valgjärve II rühm 2011. aastal

Kord suvel kolisid seitse võõrast poissi kitsukesse, kuuemeetrise läbimõõduga jurtasse. Jurtal oli puitpõrand, riidest lagi ja seinad ning sellest sai kodu kolmeks nädalaks. Nurki teatavasti jurtas pole: siniste õhkmadratsite ja spordikottide vahele pressituna sõbrunesid kõik seitse juba esimesel öhtul.

Tüdrukute käsutuses oli otse loomulikult ruumikas magala maja pööningul koos isikliku tualettruumiga. Aasta oli siis 2011 ja tegevus toimus Lõuna-Eesti piltilusa kuppelmaastikuga ümbritsetud Valgjärve vallas. Seal algaski mu malevakarjäär.

Enne Valgjärvele jõudmist ei olnud mul isegi mitte ettekujutus, milline on malevlase elu. Olin tulevaselt rühmajuhilt saanud kirja, kus paluti kaasa võtta toidunõud ja hoiatati, et magamine toimub püstkojas, pood on ilmatu kaugel ning vaja on perearsti tõendit. Kõigele lisaks olin kuulnud hirmujutte kurikuulsatest õpilasmaleva rebaste ristimistseremooniast. Tundus, et eesisevad nädalad veedame tsivilisatsioonist eemal ränka tööd tehes ning valitseb põhimõte, et tugevam jääb ellu. Taustaks igapäevane armutu võitlus õhkupidavate madratsite pärast.

Tegelikult on aga malevas kõige sõbralikum seltskond, keda eales nähtud, ja see sai selgeks juba esimese paari päevaga. Venastumisele aitas kaasa töö, enamiku ajast korrastasime vana maasikapõldu. Vaja oli oskuslikku planeerimist, meeskonnatööd ning mis seal salata – märgadel päevadel ka oskust mudasõda pidada. Rühmajuhitide esitatud ülesanded, mängud, laululoomine ja sport andsid igaühele võimaluse oma oskusi demonstreerida. Malev on koht, kus väärtustatakse igaühe omapära.

Kolme nädalaga saavad kaaslased tõesti kalliks. Lahkumine võib muutuda härdaks, kui just ei lepita kokku kohtumist juba esimeseks öhtuks. Rühmajuhitidel oli suurepärane idee avada paks punaste kaantega rühmapäevik, kuhu igaüks võis igal hetkel midagi kirjutada või joonistada. See täitus luuletuste, joonistuste, lühijutukeste, kritselduste ja muu sarnasega. Kõige tühisemgi sissekannab nüüd edasi mingit lugu või mälestust, mis aastaid hiljemgi kõik toimunu silme ette toob.

Iga malevasuvi on ise nägu. Ka elu Valgjärvel on muutunud. Kui 2011. aastal õõbiti põldude vahel jurtas ja pesti toidunõusid külma vee voolikust, siis nüüd on Valgjärve rühmast saanud jalgrattamalev elukohaga koolimajas, kust ei puudu jõusaal, klaverituba, raamatukogu, internetiühendus ja spordisaal. Kuid kustumatu mälestuse malevast ei jäta mitte elutingimused, vaid koos läbielatud seiklused, süsimust beebihuumor, toredad rühmakaaslased ja -juhid, ühine laul, rühmaembleem ning südant valutama panev igatsus peale kolme ühist imelist suvenädalat.

TÄHELEPANU, Tallinna noor!
Tahad kogeda malevasuve 2014?
Malevarühmadesse registreerimine algab 29. aprillil kell 15.00
www.malev.ee

Staažikast malevanoorest sirgus tegus rühmajuhit

Kädi Kuhlap,
SA Õpilasmalev rühmajuhit

Kauri Kalbre, eelmisel suvel olid sa malevas rühmajuhina. Mitu suve sa enne seda malevanoorena kaasa löid? Mis sind sinna tõmbas, miks sa alati tagasi läksid?

Malevanoore rollis olen olnud kuus korda, seda siis nelja suve jooksul. Põhieesmärk oli linnast võimalikult kaugele saada, seega olen käinud malevas igas võimalikus Eesti nurgas – Saaremaal, Ida-Virumaal, Viljandimaal, Valgamaal ja Põlvamaal. Malevasse sattusin esimest korda tänu sõbrale, kelle õde seal iga suvi käis ja soovitas meilgi minna. Esimene malevasuvi oli aga nii meeldejääv ja ainulaadne, et olin täiesti kindel – veedan malevas kõik oma järgmised suved. Kõige suuremat rolli mängisid inimesed, kellega malevas kohatusin. Võin julgelt öelda, et oma tutvusringkonnast vähemalt poolega olen tutvunud malevas.

Kuidas sai sinust rühmajuhit, mida pidid selleks tegema?

Juba esimesel aastal Saaremaal armusin malevasse täiesti ära ja olin kindel, et kord saab minust rühmajuhit. See mõte ei kadunud ka peale kõiki neid malevasuveid. Rühmajuhiks saamiseks pidin esitama oma CV, see osutus sobivaks ja mind kutsuti vestlusele, et pädevust kontrollida. Kõik läks nii nagu pidi ja järgmiseks hakkasin igal nädalavahetusel koolitustel käima.

Sain nii laagrikasvataja paberid kui ka esmaabi koolituse tunnistuse.

Mis on rühmajuhina malevas olles teistmoodi?

Ausalt öeldes ei saagi öelda, et midagi väga teisiti oleks. Juurde on lisandunud vastutus ja see, et enam ei saa uisapäisa plaane teha. Tuleb asjad läbi mõelda ja vaadata, kas kõik sobib-klapib. Kui enne jättis mõni asi külmaks, siis nüüd peab kõige vastu huvi tundma ja kursis olema. Rühmajuhiks olemisel on ka palju plusse: lähemalt saab tuttavaks tööandja või perehuvaga ja loomulikult kaasrühmajuhid, kes kõik on ikka tõesti toredad rõõmsameelsed inimesed. Tõsi, kokkutulekul ei saa enam sportmängudest nii palju osa võtta, vaid pean rohkem treeneri rollis olema. See meeldib mulle samuti väga, sest ühtib erialaga, mida õpin. Nüüd on minu ülesandeks heade sportlike tulemuste asemel teha meeletut lärmki ja oma malevlastele kaasa elada, neid igal võimalikul moel abistada.

Kas on vahel raske end rühmajuhiks ümber mõelda, oled ju ise nii kaua malevanoor olnud?

Ei saaks öelda, et raske. Malevanoorest rühmajuhiks saamine tundub nii loomulik samm. Vanemaks saades tuleb ka vastutustunne. Rühmajuhit ja malevlase erinevus on tegelikult minimaalne. Suurem osa on täpselt nii, nagu oli ka mu enda maleva-aastatel. Kaua üleval olemine, saunaõhtud, filmiõhtud.

Foto: erakogu

Rühmajuhit Kauri Kalbre

Ent ei mäleta küll, et minu enda rühmajuhid kunagi nendes tegevustes oleks kaasa löönud. Arvan, et minu võtsid malevlased enda seltskonda mu nooruse tõttu tundsingi end kui üks nende seast.

Kuidas on autoriteediga?

Mäletan hetke, kui kohtusin oma malevlastega esimest korda Ranna Rantšos. Malevasuvi oli neil juba nädal aega kestnud ja kõik teadsid üksteist, mina läksin sinna teist rühmajuhit asendama. Sai pikalt mõeldud, kuidas peaks nendega tutvuma, kas kasutada õpetajate

vana nippi, et algul ole karm ja siis leebu. Ent karm ma ei osanud väga olla. Üldjoontes oli teooria paigas, aga reaalsuses ma seda ei järginud. Kõik läks kuidagi oma rada pidi, saime malevlastega hoopis sõpradeks. Ma arvan, et see, mis malevlasi mind kuulama pani, oligi sõprussuhe – sõber ju sõbrale käre ei keera. Malevlastega hästi käitudes vastati mulle samaga, üldjoontes on siiski tegemist suurte ja mõistvate inimestega. Suutsin vajadusel ka tõsiselt jääda ning häält tõsta.

Kas malevanooreks olemine on andnud sulle eelise teiste rühmajuhitide ees?

Malevanoorest rühmajuhiks saamine tundub nii loomulik samm, seda tegid peale minu veel mitmed teised rühmajuhid. Eelis on mul hoopis nendega võrreldes, kes pole malevas käinud. Oma maleva-aastatega on mu varasusse kogunenud nii palju lõbusaid tegevusi ja ideid malevatraditsioonide läbiviimiseks, et see teeb rühma juhtimise imelihtsaks. Igast eelnevast malevasuvest tükikese parimat ja meeldejäävamat võttes ja kõike seda ühte malevasse kokku pannes peaks tulema üks väga tore suvi nii mulle kui ka malevlastele.

Arvan, et iga noor peaks vähemalt korra elus malevas ära käima. Mina pole kunagi kuulnud ühestki ebaõnnestunud malevasuvest ja ei usu, et seda ka tuleb.

Mänguline tee oma rahani

Tiit Terik,
SA Õpilasmalev nõukogu esimees

Usun, et paljud mäletavad seda emotsiooni, mis oli esimest päris enda teenitud raha käes hoides. Või seda, mida esimese palga eest osteti. Minu mälestustes on umbes kümme rubla maksnud kassetmagnetofon (mis mõjub tänases päevas veidra nimetusena) ning roheline jalgratas Ereliuukas. Esimene teenistus on kindlasti midagi muud kui vanematelt saadud taskuraha. Minul on see hästi meeles,

kuidas teismeeas ajalehepoisina mõõda linna ringi käisin või maal põllul kartuleid rohisin.

Aasta-aastalt üha populaarsemaks muutuvast õpilasmalevast võtab osa tuhandeid 13–18-aastaseid noori. Menükusest annab kõige paremini aimu ehk fakt, et õpilasmaleva vahendatud suvised töökohad täituvad pärast registreerimiskeskonna avamist esimeste tundidega. Oleks vaid rohkem töökohti, mida pakkuda.

Ühelt poolt teenivad noored taskuraha ning saavad oma esimesed töökogemused, kuid teisalt on õpilasmalev miski, mis toimub reaalselt. Seal on päris inimesed, päris elu, mitte online-maailm. Malevarühmi on nii linnades kui ka maal. Noore jaoks võib linnavälise malevarühmade plussiks olla näiteks soov saada vanemate silma alt ära ja maitsta veidi iseseisvust. Tõid, mida malevasuvel saab teha, on erinevaid. Pealinlastele on malevlaste värvilised särgid tuttav juba enam kui kümme aastat. Linnaosades on malevlased

abiks erinevatel heakorratöödel – värvivad pinke, koristavad parke või metsaaluseid. Linnavälised rühmad on korjanud farmides maasikaid, hooldanud astelpajuistikuid või töötanud turbarabas.

Eks malevasse tuleku põhjuseid on erinevaid. Just oma raha teenimist tuuakse ikka ja jälle esile. Jagub neidki, kelle jaoks on olulised rühmakaaslased ja -juhid, ühelt veedetud vaba aeg ning toredad üritused, mis malevasuvega alati kaasnevad. Igal aastal tipneb malevlaste suvi kokkutulekuga, mille programmi kuuluvad traditsioonilised malevauritused, nagu malevapulm, ristimised, matk, erinevad võistlused, kontserdid jne.

Õpilasmaleva üks osapool on tööd saavad noored, teine pool on aga tööandjad. Tänu ja tunnustust neile, kes on leidnud võimaluse noortele suveks tööd pakkuda. Jah, ühelt poolt saadakse hooajaliste tööde jaoks abilisi. Teisalt tähendab tööandjale alaealiste palkamine täiendavaid kohustusi – arvestama peab tööaja nõue-

tega; pingsalt tuleb jälgida ohutusnõudeid, lapsed võivad olla ju torkamad.

Kindlasti rõhutaksin siinkohal aspekti, mis võib-olla noortele endile malevas olles ja oma esimest palka teenides mõttesse ei tule – selleks on töökogemus. Pikemas perspektiivis võiks see korda minna ka tööandjatele, et tööturule ei satuks 15 või enam aastat õppinud noored, kes ei kujuta ette, mida tähendab töötamine kui selline.

Kui vaadata tööpakkumisi, siis tavaliselt soovitakse palgata töötajaid, kellel on olemas varasem töökogemus. Noored on paraku see vanuserühm, kellel kipub varasemat töökogemust nappima või pole seda üldse. Õpilasmalevas töötatud aeg näitab ainuüksi juba seda, et noorel on olemas mingi esialgne tööharjumus. Samuti annab see veidike aimu ellusuhtumisest. Suvel on noortel kindlasti palju muudki toredat teha ja eks taskurahagi tuleb nii mõnigi kord vanematelt kergema vaevaga kätte.

Foto: erakogu

Aruküla rühm 2012

Turbatootja Ahtol annab malevlastele tööd juba aastaid

Kädi Kuhlap,
SA Õpilasmalev rühmajuht

Üks pikemaajalisi tööandjaid õpilasmaleva rühmadele on turbatootja AS Ahtol. Ettevõtte juhataja Üllar Püvi ja tööjuht Marek Sisask selgitasid otse rabas, miks nad seda teevad.

Miks on oluline noortele juba varakult töökasvatust anda?

Et tekiks tööharjumus – just see on noorte seisukohast kõige olulisem. Tegelikult on väga oluline seegi, et tekiks võimalus oma raha teenida. Et tekiks arusaam, kuidas üldse raha teenitakse. Aru peaks saama töötunni ja raha suhtest, kuid see on raske tulema.

Millist tööd noored tavaliselt rabas teevad?

Noored korjavad väikesed kände ja rohutu, umbrohtu ei tohi turba tootmise väljadel olla. Kui vihma sajab, oleme ka heakorratoid teinud – värvinud ruume seest ja väljast. Ja vihmapühi on ka peetud, kui päris kallab, siis meil tööd tegelikult anda ei ole. Nojah, õue on küll koristatud. Aga ega töö otsa saa, umbrohi kasvab igavesti ja kõik see tuleb välja rookida, sest turvas läheb kasvahoone-tesse. Niikaua, kui aiandus kestab ja rohelist süüakse, on ka turvast vaja ning tööd jätkub.

Milleks peab noor rabasse tulles valmis olema, millega peaks arvestama?

Meil on palju tolmu ja palavust, turba niiskus tekitab sellise hirmus palava troopilise kliima. Sa pead olema varustatud veepudeliga, müts olgu peas. Õiged jalatallad ka muidugi. Et kui on ikka

niiskemad ilmad, on kummikud head, kuivaga saab tavaliste jalanõudega hakkama. Liigselt ei ole mõtet energiat kulutada, see tähendab, niisama ringi joosta. Ja tuli ei ole meie sõber – suitsetavad malevlased pole põldudele teretunud.

Kas ka tänava noortel võimalik rabasse tööle tulla?

Kui me Õpilasmaleva sihtasutusega lepinguni jõuame, siis jah.

Miks võiksid ettevõtetel Õpilasmalevaga koostööd teha? Miks teie malevlasi tööle võtate?

Meil on pakkuda jõukohast tööd, vajame inimesi, kes teeksid käsitsi tööd. Asja teine pool on see, et nii meie endine juht kui ka mina ise oleme malevas käinud. Väike nostalgia ja mälestus sunnib tagant, kuid mitte ainult. Ikka kasu on ka mängus: meil on suvel tööjõudu vaja, noortel jälle on tööd vaja.

Kui ettevõtetel on niisugust tööd anda, mida saaks näiteks väiksemate gruppidega teha, on kindlasti mõistlik seda noortele pakkuda. See kuus tundi, mis noortel on lubatud tööd teha, peavad nad ilusti vastu. Kui tööd on anda, siis soovime küll proovida. Kuid tööd peab tõepoolest realselt olema, mänguks ei tohi minna, selle tunnetavad noored kohe ära.

Mis teile enda malevaajast meenub?

Töötegemine oli vanasti karmim. Tänapäeval on see nagu leebem. Me käisime heinal, kive korjamas ja isegi õlletehases. Päevad ei olnud kuus tundi pikad, vaid ikka kaheksa või rohkem. Oli ka neid päevi, kui tulid õhtul koju, sõid

kõhu täis ja siis tuli brigadir: „Poisid, midagi ei ole teha, vihm tuleb peale, vaja heinale minna.”

Kas viimane malevapäev toob kahju- või kergendustunde?

Igal aastal paneme vajalikud tööd valmis, et saaks ja jõuaks need ikka enne tehtud, kui malevlased ära lähevad. Eks see tunne ole kahe-tine. Mõningane kergendus, sest keegi peab malevlasi iga päev vastu võtma, neile tööd leidma, neid pissile viima jms. Toitlustamine käib meil siin kohapeal. Ja eks elu ja töö käib ikka natuke teistmoodi, kui malevlased on siin. Aga ikkagi arvame, et järgmisel suvel jälle.

Mängib siin mingit rolli ka missioonitunne?

Esimesel aastal oli see mõte, et proovime ära, et las noored saavad vähemalt esimese töötunde kätte. Igal aastal tuleb juurde vähemalt 15 noort, kes teavad, mis asi on turba kaevandamine. Need asjad on olulised.

Kas seadused pigem aitavad või piiravad tööandjat?

Eks ta ikka väga piiritletud on, et milliseid töid võib alaealine teha, milliseid mitte. Samas, tegemist on ju vanuse poolest tõesti lastega. Mõni suurem 18-aastane poiss võiks vabalt näiteks traktori roolis olla, aga kuna tegemist on malevasüsteemi ning erinevate regulatsioonidega, siis ei ole midagi parata. Isegi sellist tööd nagu ATV-ga kotte vedada ei saa noored teha, kuigi nad väga tahaksid.

Loodame, et tuleb ilus suvi, rannailm toob head ka turbatootjatele.

Õpilasmalev on hea koht praktilise töökogemuse saamiseks

Marian Vaga,
SA Õpilasmalev komandör

Ühiskond muutub ja koos sellega muutuvad inimesed. Harjumused, kombad ja traditsioonid, mida teadsid meie vanavanemad, on samuti oluliselt muutunud.

Kui aastakümneid tagasi ei olnud kusagil kirjas, millist tööd või mitu tundi noor inimene teha võib, siis tänaseks on vanuse täpsusega kirja saanud erinevate tööde nimekiri, mis kellele on lubatud. Kui seaduses on kirjas, siis tuleb sellest ka kinni pidada.

Tänapäeva noorel on üsna raske kooli kõrvalt tööd leida. Haridusprogramm on tihedalt täis tiktud ja koolipäevad usumatult pikad, koolikotid vahel lausa jaburalt rasked ning õppi-

mistempo jõudnud sprindiga samale tasemele. Kui sellele veel lisada huijalaringid, ongi noore inimese päev tihedalt tööd täis ning taskuraha teenimiseks ja praktilise töökogemuse saamiseks seda ei jagu.

Siin tulebki mängu õpilasmalev, suvevaheaeg on ju ette nähtud kõigile noortele. Kõik unistavad pikast soojast suvest: saab kauem magada, ei ole õppimiskohustust, noort täidab vabadustunne. Õpilasmalev kestab kolm nädalat ja selle kolme nädala sisse mahub kõike, mida ühelt tõeliselt puhkuselt võiks oodata: sporti, naeru, nalja, uusi sõpru, uute hobide leidmist, uute asjade proovimist ja mis kõige tähtsam – töökogemust! Maleva eeliseks on see, et just sina ise saad valida meelepärase rühma, aegsasti on avalikustatud ka tööd, mida erinevates rühmades teha on vaja. Seadus lubab sul päevas rabada

vaid kindla arvu tunde – sellega on arvestatud ja kedagi ei sunnita kauem töötama. Lisaks on suureks plussiks mitmekülgsus. Malevas saab kätt proovida marjakorjaja, korrapidaja, metsatöölise, ehitaja, haljastaja või näiteks talupidajana jne. Ja muidugi on palk sama magus kui värsked, põllult salaja suhu pistetud maasikad.

Töökad ja asjalikud noored on meile kõigile suureks rõõmuks, aga sama tähtis on seegi, et Sina, noor inimene, seda kogemust naudiksid. Lihtsalt töö pärast töötamine ei tee kedagi õnnelikuks. Elu on tegelikult pikk ja aeg ei kao kuhugi – see on lihtsalt täiskasvanute vabadus, kui pole motivatsiooni. Naudi oma noorust ja ära riku seda ponnistustega, mis sind naeratama ei pane. Praktiline töökogemus on oluline ja malev on parim koht selle saamiseks.

Foto: erakogu

Kuimetsa II rühm 2013

Hea ettevõtja, vajalikud töökäed leiad malevast!

Suvi on uute tööde ja tegemiste aeg, ettevõtete töömaht kasvab ning vaja läheb lisatööjõudu. SA Õpilasmalev pakub end ettevõtjale appi.

Meie kaudu leiavad igal suvel hooajalist tööd sajad koolinoored. Malevakogemus arendab kohusetunnet ning õpetab väärtustama iseteenitud raha.

Suve malevas veetmine on muutunud iga aastaga üha populaarsemaks. Paljudele noortele on see esimene töökogemus, nad on entusiastlikud, positiivselt meelestatud ning hakkamist täis. Tööandjad on hakanud seda aasta-aastalt rohkem hindama.

Malevasuved on pakkunud noortele erinevaid töid: küttepude ladumist, marjade korjamist, rohimist, abitöid ehitusel, klienteendindust, heakorra- ja haljastustöid jpm.

Kui leiata, et teil on suveks abikäsi tarvis ning soovite malevlastele tööd pakkuda, võtke meiega ühendust!

Endiselt korraldame:

- rühma komplekteerimise vastavalt tööandja vajadusele
- noorte majutamise ja toitlustamise
- töövälise programmi malevlastele
- rühmajuhtide leidmise, koolitamise ning tasustamise

Tööandjalt eeldame sel aastal:

- tööd kahe või kolme nädala jooksul
- malevlaste tööalast juhendamist
- tasu maksmist noortele

Täpsustav info:

- malevaaja kestus: kaks või kolm nädalat
- rühma suurus: 10–30 noort
- tööpäeva pikkus: 13–14-aastastel 4 tundi, 15–18-aastastel 6 tundi
- tasustamine: vähemalt riikliku miinimumi järgi 2,13 eurot tunnis või tükitöö alusel

Fotod: erakogu

Sõmerpalu II rühm 2012. aastal

10 olulist asja, mida ei tohi malevas ära unustada

1. Võta kaasa päikesekreem – päike ei põleta ning saad seda lasta teistel endale peale määrida.
2. Oluline on meeles pidada, et mis juhtub malevas, see jääb malevasse!
3. Ära unusta, et malevas tekib sulle uus pere, seega varu uute sõpradega kohtumiseks kõvasti aega.
4. Rühmajuhi juuresolekul teeskle alati töötamist, sest siis preteendeid nädala parima töötaja tiitlile.
5. Ära kunagi ava teiste juuresolekul kommi- ega näsupakki, sest see süüakse sul lihtsalt tühjaks!
6. Peale tööd hüppa võimalusel alati vette, siis on duši all vähem pesemist.
7. Oõsel ära maga, sest malevasuvi kestab ainult kolm nädalat ning seda ei tasu maha magada.
8. Kindlasti pista kotti fotokas, et saaksid hiljem meenutada, kuidas tööajal marjapõõsaste vahel lebotasid.
9. Kindlasti võta malevasse tulle kaasa just kõige uuemad riided, sest peale malevat saab need ära visata ning jälle uued osta!
10. Mis kõige tähtsam, ära unusta, et kes malevas pole käinud, see pole elu näinud, seega: **kõik malevasse!**

Üheksa ametit ühe suvega

Töomalev on esimese töökoha mudel. Seal on samasugused hirmud kui päristööil: kas ma saan hakkama? Kas ma meeldin teistele? Kas ma saan preemiat?

Lisa Kärp,
SA Õpilasmalev õpilasmaleva komandör

Kas teil on mõni täiskasvanud sõber, kes veedab suvepuhkused teismeliste eest vastutades? Teeb seda seitse päeva nädalas ja 24 tundi ööpäevas ning raha saab vaid 40 töötunni eest nädalas? Kes viitsivad teismeliste õpetada, kuidas ilma jooksva veeta hambaid pesta, grupiga arvestada, pitsatainast valmistada ja peamine: kuidas saab nõud puhtaks ilma pesumasina ja ema abita? Minul on selliseid tuttavaid ja sõpru päris mitu.

Miks nad seda teevad? Hea küsimus. Miks me üldse hommi- kute üles ärkame ja tegutsema hakkame? Erinevatel inimestel on selleks erinevad põhjused. Mina näiteks soovin iga päev teha midagi head. Väga oluline on iga päev natukene tegeleda tuleviku määramise ja suunamisega.

Minu suvepuhkusi on malev rikastanud juba kuus viimast aastat. Neid kogemusi ei ole võimalik raha eest mitte kuskilt osta. Õpilasmaleva fenomen ongi minu jaoks õpikogemuse erinevate valdkondades ja erinevate oskuste omandamises. On igaühe enda teha, kui palju ta suudab sealt kasulikkuda leida. Kõige rohkem õpivad ja arenevad kindlasti rühmajuhi. Hindamatu kogemus on õppida tundma erinevaid tööandjaid ja inimesi Eestima eri nurkadest.

Sõmerpalu I rühm 2012. aastal

Õpime töötegemist

Mulle on alati huvi pakkunud, miks hakatakse noortele tööandjaks. Püüan tööandja seisukohti alati ka noorteni viia. Minu arvates on ülioluline, et inimene mõistab, miks keegi kuskil midagi teeb ja miks oma raha eest töö tegemist nõuab ning tulemusi näha soovib. Oluline roll on selles kommunikatsioonil. Väga tihti on vaja ju suvetööle tulijatele selgitada, mis on maatöö, füüsiline töö ja miks on see kõik vajalik. Ning võibolla isegi tuleviku jaoks kasulik. Samamoodi on vaja tööandjatele selgitada, mis tunne on linnanoorel tulla maale ja näha esimest korda lehma või avastada, et olemas on selline asi nagu kõblas. Rääkimata sellest, et kuus tundi järjest iga päev töötamise harjumus ei tule kellelegi üleöö.

Sotsioloogina meeldib mulle numbrite keel. Statistikaameti näitajad kõnelevad noorte suhteliselt suurest töötusest. Üldine töötuse määr 2013. aastal III kvartalis oli 8%, noorte töötuse määr 2013. aastal III kvartalis 14,5% (<http://www.stat.ee/65319>).

Kuid numbristest tähtsam on

see, miks noored ei ole tööturul nii edukad, kui võiks olla. Nad on ju tihti peale targemad kui meie, tunnevad arvuteid ja kõiki nutivahendeid paremini kui ükski täiskasvanu. Peamine põhjus, miks noorte seas on kõrge tööpuuduse protsent, on see, et neil puudub tööko- gemus.

Töökasvatuse arendamine ja sellega järjepidevalt tegelemine ning erinevatesse valdkondadesse integreerimine on minu meelest ainuvõimalik tee selleni, et meie noored oskaksid paremini oma tööelu planeerida ja et neil oleksid tööturule sisenedes palju paremad oskused ja teadmised kui praegu.

Töөлuga tuleb harjuda

Töomalev on üks ideaalsemaid vorme, et harjutada tulevast tööinimese elu. Sind ümbritsevad sama vanad ja enamasti sama kogemata kolleegid. Ei ole hullu, kui teed vigu, teised teevad ju ka. Lisaks tööandjale on sinu mentoriks komandör või rühmajuhi, kes oskavad nõustada ja motiveerida. Töomalev ongi esimese töökoha mudel. Seal on samasugused hirmud kui päris-

tööl: kas ma saan hakkama? Kas ma meeldin teistele? Kas ma saan preemiat? Kas ma saan lisapuhkust, kui olen eriti tubli olnud? Paljudes malevarühmades saab ka erinevaid n-õ päris ametiteid proovida. Proovida ise teisi motiveerida, assisteerida tööandjat või rühmajuhi, vastutada töökoha puhtuse eest, mõõta töötamise aega jne.

Erinevad ametid noortele, erinevad ametid rühmajuhile. Kes ma olen olnud malevasuvede jooksul? Sõber, sekretär, kirjanik, mentor, kogu suguvõsa, boss, koreograaf, treener, majandusjuhataja, koolitaja, psühholoog, sotsiaalpedagoog, sotsioloog, mängujuht, gurmeekokk, politseinik, kohtumõistja, luuletaja, innovaator, koolitusjuht, suvepäevade korraldaja, professor, kiirabi, elektrik, muinasjutuvestja, diskor, koristaja, fotograaf, autojuht, müügimees ja noorsootöötaja. Tegelikult noorsootöötaja amet kõiki neid erinevaid elukutseid sisaldabki.

Kuid kogu eelnev kogemus ei ole mitte midagi väärt, kui lõpuks ei oska noor või rühmajuht seda oma edasiste ettevõtmistega seostada. Kõiki neid õpi- ja töökogemusi on edaspidi CV-s võimalik kirjeldada ja erinevatele töökohtadele kandideerides esitleda oma teadmisi ja praktilisi kogemusi. Selleks aga on vaja teadmisi, kuidas seda teha ja kuhu ning kellele esitada.

Loodan, et iga noor kaalub võimalust, kas või kordki elus end mõnes malevarühmas proovile panna, et saada uusi kogemusi ja võib-olla koguni uusi sõpru kogu eluks. Olen absoluutselt veendunud, et minu 128 malevanoort saavad eranditult kõik tulevikuks tööle ja neil on tänu malevasuvede kogemusele elus natukene lihtsam hakkama saada, kui teistel.

SA Õpilasmalev on 2003. aastal Tallinna linna poolt loodud sihtasutus, mille eemärkideks on linna arengu prioriteete arvestades lastele ja noortele vaba aja veetmise võimaluste loomine ning selleks vahendite kogumine, vahendamine ja jaotamine.

Rühmajuht õpilasmalevas

Tööülesanded:

- malevarühma tegevuse korraldamine

Nõudmised kandidaadile:

- eesti keele oskus
- otsustusvõime
- vähemalt keskharidus
- organiseerimisvõime ja planeerimisoskus
- hea suhtlemisoskus
- kohusetunne ja otsustusvõime

Kasuks tuleb:

- kogemus noorsootöö valdkonnas

Omalt poolt pakume:

- koolitusi (põhjalik ettevalmistus suviseks rühmajuhi tööks)
- häid tööttingimusi ja konkurentsivõimelist palka
- võimalust saada hea grupijuhtimise kogemus
- toetavat ja nooruslikku kollektiivi

CV ja motivatsioonikiri saata hiljemalt 4. märtsiks aadressile partel@malev.ee

Kontaktandmed:

Kontaktisik Pärtel Soosalu, personali- ja koolitusjuht

Aadress Aia 2, Tallinn, Harjumaa

Lisainfo telefonil 5557 0449

Internetiaadress www.malev.ee